

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
Stane četrletno: 1 šiling.
celoletno: 4 šilinge.
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25—
celoletno: Din. 100—
Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VIII.

Dunaj, 25. aprila 1928.

Št. 17.

Občinske volitve.

V 29 občinah pridobili 19 odbornikov in 503 glasov.

Po prvih poročilih, ki smo jih dobili, smo Slovenci skoro povsod napredovali, četudi se nam od vseh krajev poroča, da je Landbund napel vse sile in spraval vse na volišče. A kljub temu je Landbund povsod nazadoval, kjer je šel na volitve pod svojim lastnim imenom, kjer je pa nastopal pod imenom gospodarske stranke, tam je napredoval. Vidj pa se že danes, da se je Landbund v obilni meri posluževal zvičaj, obljub, laži in avtomobilov. Tako nam poročajo, da je Landbund v zadnjem trenutku jemal našim volilcem z lažmi zaupanje do kandidatov in so zato ostali doma. Drugod spet so grozili, da ne bodo dobili dela, če ne volijo z Landbundom ali če vsaj ne ostanejo doma; spet drugod je strah, da bi drv ne dobili od gospode, marsiktere je oplašil, da ne volil po svojem prepričanju. Iz poročil se že svetlika, da na našem ozemlju Landbund ali Wirtschaftspartei ni nič drugega nego Herrschafts-partei.

Opazamo tudi na prvih poročilih, da so med Slovenci napredovali socijaldemokratje, kakor na pr. v Bistrici pri Pliberku, v Beli, Grebinju, Borovljah itd.

Slovenci smo šli samostojno v volitve in poročila nam potrjujejo, da je bilo tako edino pravilno. Od občin, kjer so se vezali Slovenci z drugimi strankami, se je zveza obnesla edino pri Bistrici v Rožu, a tudi tam pri številu odbornikov ohranimo samo dosedanje stanje. Kolikor imamo že poročila, smo na glasovih znatno napredovali v Bistrici na Zili, Bekštanju, Logi vasi, Št. Jakobu v Rožu, Svetni vasi, Hodišah, Medborovnici, Beli, Rikarji vasi itd. Absolutno večino naših odbornikov imajo občine Loga vas, Bistrica pri Pliberku, Sele, Blato, Globasnica itd., enako število odbornikov kakor vse druge stranke skupaj imamo

v Svetni vasi, Beli, Rikarji vasi itd. Skupno smo v 29 občinah, iz katerih imamo že poročila, pridobili 19 odbornikov več kakor pri prejšnjih občinskih volitvah in 503 glasov več kakor lani pri državnozbornskih volitvah. Že iz tega vidimo, da smo v splošnem napredovali. Natančen pregled bo mogoč šele potem, ko dobimo vsa poročila iz slovenskega ozemlja.

Vsem našim volilkam in volilcem izrekamo zahvalo, da je vam bilo prepričanje več kakor obljube, laži in grožnje nasprotnikov. Od volitve do volitve hočemo napredovati, dokler ne bodo nad nami gospodovali domačini, ki so neodvisni od nemških strank.

Do pondeljka opoldne došla poročila vam podajamo:

Beljaški okraj:

Bistrica na Zili: Sl 78 (lani 57), L 87, mala Gs 101.
Straja vas: Sl 140 (100), L 166, Sd 136.
Bekštanj: Sl 681 (501), L 622, Sd 660.
Vernberg, združene kršč. stranke 233 (174, Gs 67, Sd 199).
Št. Jakob v Rožu: Sl 626 (530), Gs 235, Sd 645, nar. soc. 124, komunisti 41.
Lipa: Sl 53 (63), L 147, Sd 238.
Rožek: Sl 54 (48), L 157, Sd 74.

Celovški okraj:

Hodiše: Sl 211 (195), Gs 192, Sd 118.
Kotmara vas: Sl 147 (145), L 176, Sd 215.
Otok: Sl 66 (65), L 108, Kršč. soc. 34, Lanner 72, Kipper 24.
Medgorje: Slov. Gs 164 (50), Gs 47, Sd 194.
Bistrica v Rožu: Slov. Gs 288 (135), občinska Gs 147, Sd 419.
Borovlje: Sl 388 (368), Gs 365, Sd 1402, narodni soc. 113.
Šmarjeta v Rožu: Sl 189 (202), Gs 176, Sd 49.

Medborovnica: Sl 157 (115), Gs 152, Sd 178.
Svetna vas: Sl 224 (189), L 111, Sd 121.
Sele: Sl 362 (446), Gs 28, Sd 96.

Velikovški okraj:

Grebinj: Sl 195 (186), Gs 360, Sd 190, nepolitična stranka 177.
Velikovec: Sl 88 (83), Gs 567, Sd 307, narodni soc. 237.
Dobrla vas: Sl 395 (389), Gs 747, Sd 228.
Bikarja vas: Sl 354 (299), L 176, Sd 209.
Škocijan: Sl 205 (209), L 285, Sd 120.
Žitara vas: Sl 201 (201), L 186, Sd 263.
Bistrica pri Pliberku: Sl 417 (453), L 71, Sd 214.
Libuče: Sl 209 (230), L 128, Sd 201.
Blato: Sl 364 (389), L 73, Sd 48.

Kratice: Sl = Koroška slovenska stranka, Gs = Gospodarska stranka, Sd = socijaldemokrati, L = Landbund.)

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Koroška in Štajerska posvečata največ pozornosti občinskim volitvam. — Na Dunaju so se vršile konference predstavnikov dežel in finančnega ministra Kienböcka radi „Abgabenteilung“, ker se čutijo zvezne dežele pri dobitvah od zveze močno prikrajšene v primeri z Dunajem. Dežele se vse nahajajo v hudi finančni krizi in si hočejo s spremembo postave v „Abgabenteilung“ zasigurati nekaj dohodkov od zveze. Minister Kienböck je v principu pristal na neke olajšave, vendar samo pod pogojem, da vodijo deželi zvezi njihovih financ. Radi te zahteve se hudo razburjajo dežele, ker se bojejo okrnitve svoje avtonomije.

Jugoslavija. Po nekolkem premirju v političnem boju fekom velikonočnih počitnic so se začeli politikji zopet shajati. Politično življenje v Beogradu je oživelo in narodna skupščina bo sklicana najbrže 25. t. m. V radikalni stranki

PODLISTEK

Reberški Ožbej:

Kapelški punt.

(Nadaljevanje.)

Vegl pogleda svoje tovariše, ki mu prikimavajo, nato pa se obrne in pravi: „Zanašamo se na besede častnika, zato vam zaupamo. Prosimo pa, da se upoštevajo naše želje.“

Rekši vzame ključ iz žepa, ki jih je prinesel s seboj in jih izroči Hauslaibu, ki odredi, da se podajo vsi k cerkvi.

„Zdaj gredo, oficir, pa vojaki, z njimi Vegl in ključarji,“ se raznese naenkrat med množico. Vsi radovedno gledajo, kaj to pomeni.

„Ne udamo se!“ pravi nekaj kmetov, „prej da odvezamejo Marijino podobo, bodo čutili naše pesti.“

Hauslaib je prišel z Veglom in ostalimi do cerkve, vojake je pustil pri vhodu na pokopališče, da bi ne vznemirili preveč župljanov.

Med cerkvenimi vrati se vstavi, gleda nekaj časa po množici, ki se je radovedno gnetla skupaj ter pravi: „Poslan sem od višje oblasti, da napravim red zaradi Marijine podobe. Dana mi je moč, da dosežem s silo izvršitev cesarskih odredb. Uvidim pa, da se da to napraviti tudi mirnim putem. Če se vi pokorite mojemu povelju, potem morem tudi jaz za vas

posredovati. Zato vas opominjam, da ste mirni kajti le tedaj se morejo upoštevati vaše želje. Sedaj gremo vsi v cerkev, kjer zmolite 7 očenašev in ravno toliko Češčena Marij ter vero, nato pa se podaste mirno iz cerkve.“

Razburjeno množico so te zatrditve potlačile, zato se verjeli tem besedam in se vrnili v cerkev. Župan Vegl je vstopil s poveljnikom Hauslaibom pred oltar, napravil križ in začel moliti. Glasno so opravljali župljani zapovedano molitev in bilo je veličastno gledati te ljudi, kako so z iskrenim zaupanjem gledali na podobo D. M., kakor bi hoteli sedaj vsi reči: Ostanj med nami, tvoji otroci smo, tebe ne zapustimo nikdar.

Minula je pobožnost. Le počasi so odhajali ljudje iz cerkve. Vsak je še enkrat pogledal na oltar, kakor bi hotel reči, da se le nerad ukloni povelju in bi najrajši ostal tukaj v varstvu Marije.

Po dolgem času se je izpraznila cerkev. Hauslaib je stal pri vratih in ko se je prepričal, da ni nobenega več notri, je velel Veglu, naj zapre vrata. Hauslaib je zaklenil in vtaknil ključ k sebi in odšel sredi množice ljudi proti trgu. Tudi Vegl in ključarji so šli s poveljnikom.

„Zdaj je nam vzel ključ,“ pravi Miklav, „sedaj smo mi izročeni na milost in nemilost.“

„Pa zakaj jih je izročil Vegl, saj ni bilo treba,“ pripomni posestnik Jurjev Urh iz Remšenika, „niti vprašal nas ni.“

„Ogoljufani smo,“ razrdi se Pasterk iz Bele, „le čakajte, po noči pridejo, pa nam vzamejo Marijo.“

„O prijatelj, tega ne bodo doživeli,“ pravi vznemoljen Lipovec iz Remšenika, „mi ostanemo tukaj in stražimo cerkev.“

„Prav je tako!“ pritrdi Štefan, „nič se ni zanesti na gosposko, še Vegla so premotili.“

In tako so sklenili, da ostane nekaj moških čez noč pri cerkvi, da ne bo prišel Hauslaib s svojimi vojaki in odnesel Marijin kip.

Drugi dan je bila napovedana božja služba v cerkvi v Trnju. Župnik Prunner je ostal prejšnji dan doma, prepustil je vse Veglu, zakaj imel je bridke izkušnje. Že dvakrat je hotel ustreči volji oblasti, toda ljudje so se temu uprli. Da bi pa kot dušni pastir povzročal nemir, tega ni hotel. Povabil je na večer poveljnika Hauslaiba in trškega sodnika k sebi. Pri ti priliki je župnik pojasnil svojemu gostu iz Celovca cel položaj in ga skušal omehčati ter pregovoriti, da bi se preklicala naredba glede odvzetja tablic ali pa vsaj oblačila.

Napočilo je jutro. Od vseh strani so privreli ljudje, nekateri iz radovednosti, kaj prinese ta dan, drugi zopet, da bi bili v obrambo, če bi res hoteli odvzeti oblačilo. Hauslaib je bil že ob osmih pri cerkvenih vratih, kamor so ga spremljali župnik, župan Vegl ter cerkvena ključarja.

Kmalu so napolnili župljani celo cerkev. Opravila se je sveta daritev. Iskreno je molilo

so se jele zopet pojavljati struje nezadovoljnežev posebno iz Vojvodine, ki so mnenja, da je s popustljivostjo vlade napram madžarski manjšini ogrožen nacionalni značaj dežele. Opozicija v zvezi s temi nezadovoljneži računa na spremembo režima, najbrže pa bo radikalna stranka, kakor vselej tudi tokrat v odločilnem trenutku pokazala zopet svojo kompaktnost. Vlada hoče na vsak način spraviti pod streho zako o stabilizaciji dinarja in najeto posojilo, ki je že dovoljeno in se sedaj vršijo nadaljna pogajanja v Londonu. Posojilo se bo porabilo izključno v gospodarsko povzdigo dežele in zboljšanje prometnih sredstev. Pri mednarodnem sodišču v Haagu je več strank vložilo tožbo zoper državo radi škode, ki so jo stranka trepele po sekvestriranih.

Bolgarija. V južni Bolgariji že cel teden razburjajo hudi potresni sunki prebivalstvo, ki biva vse prestrašeno po večini na prostem. Težko prizadeta so mesta Čirpan in Stara Zagora. Potres je zahteval več sto človeških žrtev in uničil nad 5000 hiš.

Nemčija in Francija. Volilni boj je v obeh državah v polnem toku. V Nemčiji se predvsem levičarske stranke obetajo masten plen pri volitvah na račun nemških nacionalcev. V Franciji najbrže ne bo prišlo do bistvenih sprememb v sestavi parlamenta in bosta slejkoprej Poincaré in Briand še v naprej vodila francosko politiko.

Italija. V Italiji se je nekoliko poleglo razburjenje, ki ga je povzročil 12. t. m. atentat na kralja. Zveza z Ogrsko se utrjuje. Italijanski parlamentarci (fašisti) so te dni posestili Budimpešto, da se navežejo še tesnejši stiki. Ob tej priliki je ogrska opozicija v parlamentu priredila burne demonstracije proti italijanskemu fašizmu. — Italija se zelo boji Male antante. Še bolj pa jo straši druga nevarnost, to je Velenemčija od Baltiškega morja do Karavank, ki bo samo parkrat 10 km oddaljena od bivših avstrijskih pristanišč ob Jadranu. Italija lahko izbira samo dve možnosti: konsolidacijo srednje Evrope s svobodno združitvijo enakopravnih držav ali pa združitve Avstrije z Nemčijo z vsemi neizogibnimi posledicam za Tirolsko in Jadran. Tako pišejo „Ldoivé Noviny“.

Rusija se zopet vrača k normalnim gospodarskim razmeram. Vlada prepušča kmetske mu prebivalstvu svobodno razpolaganje s pridelki, kar je bilo do sedaj v Rusiji zabranjeno.

DOMAČE NOVICE

Sprejemni izpiti v I. razred gimnazije v Št. Pavlu se vršijo 27. junja in 1. septembra. Prosilci morajo izpolniti letos 10. starostno leto in vložiti prošnjo 8 dni pred izpitom ter priložiti: rojstni list, zdravniško izpročevalo v cepljenju in zadnjo šolsko izpričevalo. Izpit se

ljudstvo, kot bi se krepčalo za trde boje, ki ga še čakajo. Po opravi je opomnil župnik svoje farane, naj se razidejo mirno, češ, cesarski komisar je obljubil svojo pomoč.

Ljudje so ugibali, mežnar je pospravil na oltarju vse. V svoji naglici pa je pozabil pogasiti svečo, ki je stala za oltarjem, ki jo je rabil župnik pri branju sv. maše. Postavljena je bila na rob blizu oltarjevega pogrinjala. Mežnar je šel kot predzadnji; poveljnik Hauslaib je ostal še nekaj časa v cerkvi, da se prepriča, če ni še kdo ostal znotraj. Nato zaklene in vtakne ključ k sebi. Stal je v družbi Vegla in ključarjev nekaj časa pri cerkvi; župnik Prunner se je prej poslovil, ker je bil klican na nujno spoved k nekemu smrtno bolnemu posestniku.

Hauslaib se je podal z Veglom proti trgu, župljani pa so še ostali blizu cerkve, ker še vedno niso zaupali oficirju, posebno ker je on nazadnje shranil ključ.

Naenkrat zakriči neka ženska: „Poglejte, kaj pa je tako rudeče v cerkvi, pa po ožgani obleki ima duh.“

„Meni se tudi zdi,“ pravi bližje stoječi mož, „tu nekaj ni v redu.“

Te besede so zadostovale, da so privreli zopet vsi ljudje skupaj. Neki kmetski fant se je dal dvigniti k oknu, da pogleda, kaj povzroča tako svetlobo.

„Jezus Kristus, oltar gori,“ zakriči in se spusti na tla.

polaga iz nemščine in računstva ustmeno in pismeno.

V zavodu šolskih sesterv Št. Rupertu pri Velikovcu se z majem sprejmejo dekleta, ki se morejo izučiti v kuhanju, šivanju in v ročnem delu. Sprejmejo se tudi dekleta na hrano, ki želijo obiskovati meščansko ali ljudsko šolo v Velikovcu. Plača po dogovoru.

Rikarja vas. (Volitve.) Volilni boj je končan. Komaj, da se ljudske mase nekoliko pomirijo, zakaj tako žive agitacije vseh strank doslej pred nobenimi volitvami nismo doživeli. Vsem strankam je šlo za tem, da napredujejo na glasovih in mandatih ali da vsaj obdržijo dosežane položaje. Reči moramo, da se je vršila volilna agitacija še dosti v dostojnih mejah z malimi prestopki volilnega dogovora. V celji občini je bilo oddanih skupno 739 veljavnih glasov. Dobile so: Koroška slovenska stranka 354 glasov in 8 mandatov, Landbund 176 glasov in 4 mandate, socialdemokratje 209 glasov in 4 mandate. Na mandatih je naša stranka pridobila 2, Landbund je izgubil 2, socialdemokratji pa so obdržali svoje število v odboru. Kar se tiče glasov, je napredovala naša stranka od lanskim volitev za 55 glasov, tudi Landbund je na glasovih pridobil, dočim so socialdemokratji nazadovali. Odborniki naše stranke so: Boštjančič Šimen, posestnik v Št. Vidu, Wutej Josip, posestnik v Gluhem lesu, Wutte Luka, posestnik na Veselah, Vakovnik Anton, kovač v Mlinčah, Starc Pavel, posestnik v Dvoru, Wutej Josip, posestnik na Beli, Polzer Marko, inž. agr. v Spodnjih Vinarah, Tašek Anton, posestnik v Mohličah. Naši odborniki bodo gotovo znali vedno in povsod pravilno zastopati interese slovenskih volilcev.

Rožek. (Volitve.) Slovenci smo topot prvič šli samostojno v volilni boj in častno vzdržali svoja dva odbornika, napredovali pa smo od zadnjih volitev za 6 glasov. Landbund je napel vse moči, da bi nam odvzel glasove, in uporabil zlasti osebne spore v ta namen, da bi nam odtrgal drugega odbornika. Vsa čast in hvala našim volilcem, da so kljub vsem prigovarjanjem, grožnjam in različnim podlim lažem od strani Landbunda odločno vztrajali in na dan volitev dokazali svojo zvestobo naši stranki. Landbundovci so celo grozili ljudem, da jih spravijo iz občine, če volijo našo stranko, vendar tudi te grožnje niso izdale. Volilci, zapomnite si in pri bodočih volitvah pošteno odgovorite tej stranki, ki ima v svoji sredi kneze, barone in grofe, katerih oskrbniti gonijo svoje delavce na volišče kot „Stimmvieh“. Vsa čast našim volilcem! Zdaj pa živahno na delo za procvit naše stranke.

Otok. (Volitve.) V naši majhni občini smo imeli izbiro kar med šestimi strankami. Volitve so bile zelo živahne, najbolj sta se trudila Landbund in Lanerjeva skupina. Naše vrste je zadnji večer pred volitvami zmešal Landbund

„Marijina podoba!“ kričijo naenkrat ljudje. „Gori, gori, rešite Marijo!“ razlega se daleč naokrog.

„Pa kako, ko nimamo ključev?“

„Oni oficir jih ima, letimo za njim!“

In zdajci se obrne celo krdelo in drvi za Hauslaibom, ki je prišel dol na cesto. Glasno kričanje in drvenje je opozorilo poveljnika, da se je z Veglom vred obrnil ter šel naproti.

V tem trenutku že prihiti kmet Miklav in pove, da v cerkvi gori in prosí, da naj izroči Hauslaib hitro ključe.

Ta gleda začudeno in pravi: „Ravnokar sem bil zadnji v cerkvi; to ni mogoče, to ste si le izumili!“

„Čista resnica je,“ pravi ves razburjen Lipšev sin Janez, „saj sem sam videl skozi okno.“

„Vi se lažete, zviti ste, kakor lisice!“

„Kaj, mi lažemo?!“ zakričijo nekateri kmetje, „vi se lažete, ko nam cerkve zapirate, zraven pa oltarje zažigate!“

„Kaj govorite?“ zavpije Hauslaib, „kaj takega me dolžite!“

„Kdo pa je bil zadnji v cerkvi kot vi!“ zardere se Šobrova Mojca, ki se je prerila skozi množico do Hauslaiba.

„Si že zopet med prvimi puntarji, ti šrbiljava copernica ti!“ reče osorno Hauslaib in postane ves rudeč v obraz.

(Dalje sledi.)

z lažjo, da bodo Slovenci podpirali Lanerja, ki ga seve nihče od Slovencev ne mara. Zato smo zgubili najmanj 25 glasov, ker so ostali doma, a kljub temu smo dobili 66 glasov (en glas več kot lani). Zelo nazadovali so krščanski socialci, a pri takem nosilcu liste, o katerem vsak ve, da je Lanerjev pristaš, ni bilo mogoče drugega pričakovati. Za volitev župana si stojita dve skupini nasproti in vmes je naša stranka.

Hodiše. (Naši glasovi.) Ponosni smo, da je naša stranka spet napredovala in to kljub silni agitaciji Landbunda, ki se je skrtil pod ime gospodarske stranke. Naročili so si velik ayto in pripeljali do zadnjega volilca vse na volišče. Da je pri temu tudi pomagala skrb za drva iz Eggerjevih gozdov, se pri naših razmerah razume. Naša stranka je dobila 211 glasov, 16 glasov več kot lani, in dobi 7 odbornikov, gospodarska stranka 6 in socialdemokratji 3 odbornike. Zelo slabo so tedaj odrezali socialdemokratji, zasluženo plačilo! Tem je bilo več za to, da ostane vodja Landbunda zvest obiskovalec Bošnjakove gostilne, kakor za stranko. Vsem našim sestram in bratom iskrena hvala za neustrašenost in značajnost in novi odborniki vam bodo vračali s tem, da bodo imeli vedno vaš blagor pred očmi.

Šmihel pri Pliberku. Velikonočni ponedeljek smo tukaj pokopali posestnika in gostilničarja Val. Vošic, pd. Likeb-a. Bolehal je že dalj časa. Imeh je raka v požiralniku, tako da že več časa ni mogel uživati trdih jedi. Ni čudo, da je vsled tega vedno bolj slabel, dokler ga ni smrt v najboljših moških letih (51) pobrala. Bil je previden s sv. zakramenti in se je po prejemu le teh popolnoma čutil srečnega in potolaženega. Pogreb je bil velik, nekaj zaradi praznika, nekaj pa tudi zaradi tega, ker mu je cela župnija pa tudi okolica skazala zadnjo čast. Naj počiva v miru! — Dne 17. aprila smo pokopali Kajžnikovih mater iz Rinkol. Ta ženska pa je imela raka na jetrah. Dolgo je bolehal, dokler ji ni rak prejedel nit življenja. Stara je bila 59 let. Mir njeni duši!

Hodiše. Minulo nedeljo je naša občina razglasila, da se naj „Feuerapparati“, katere so kmetje to vigred naročili, poiskusijo, ker menda v par slučajih niso funkcionirali.

Šmihel nad Pliberkom. (Lažnivost poročevalca v „Freie Stimmen“.) Velenemški poročevalec v „Frueie Stimmen“ pravi, da se podpisani ob času pogreba rajnega Likeba v Šmihelu nisem zahvalil pogrebem. Trdim, da je poročevalec ali popolnoma gluhi ali pa velik lažnik. Vsakdo, ki je bil res pri pogrebu, lahko ve, da sem se zahvalil vsem pogrebem, prijateljem in znancem, mrtvaškim bratom, požarnim brambam in pevcem. Dalje mu ni prav, da nisem kaj govoril. Temu samo to: Pogrebni govor sme duhovnik le s posebnim škofovim dovoljenjem imeti. Sicer sem pa splošno nasprotnik takih govorov, ker ti spominjajo na protestanovske pogrebne obrede. Če pa še govori kak civilist — no — potem je navadno sama politika. Poročevalec se pritožuje, da med nemškim petjem strašno dolgo zvonilo. To ni resnica. Pozvonilo se je čisto kratko k blagoslovu. Ali so pevci tokrat še peli ali ne, to ne vem. S kratka: celo poročilo je zavito in hujskajoče, vendar stari Krvina ne bo zato iz kože skočil. V i n t a r, župnik.

Št. Jakob pri Velikovcu. Še enkrat pred velikonočnim molkom so se oglasili klosterski zvonovi. Težki in počasni so bili njihovi udarci, kot je bila potrta in težka notranost mnogotere množice, ki se je pomikala proti pokopališču. Spremljali smo k večnemu počitku Hrenovih mater; ženo trpeljenja, potrpežljivosti in ljubezni. Neizmerno je bilo njihovo trpljenje. Bolezen jih je imela cela tri leta priklenjena na posteljo. Ves svet im ni mogel najti zdravila. Počasi a vstrajno jim je spodkopavala bolezen njihove moči. Telo je že ležala skoroda uničeno, a njih duh se ni uklonil. Vedno vesela je upala na ozdravljenje. Večje kakor njihovo telesno trpljenje je bilo duševno. Vedno pridna in podvzetna žena, ki bi najraje delala od ranega jutra do pozne noči, je morala ležati na od skrbnega moža in postrežljivih otrok pripravljene ležišču v senci in gledati, kako drugi delajo. Vedno, kadar sem prišel k njim, so govorili samo o tem, kaj bodo napravili, ko se bodo spet vrnila moči in njih obraz se je

pri tem razjasnil, njihove v globokih jamah ležeče oči so se zrvnale in zasvetile kot pri dekletu polnem življenja. Vsji ti njihovi načrti so bili samo sladko upanje. Bolezen jim je vzela zavest. Še enkrat so pogledali na zbrane najdražje in še sedaj so jih samo tolažili, da bo še boljše, še nekaj ur in bilo je boljše... za nje. a tem strašnje za one, katerih srčna želja je bila posladiti dobri mamici zadnje ure njihovega trudapolnega življenja, ker s tem jim je bila ta možnost vzeta. Ohranili jih bomo vsi v najboljšem spominu. N. p. v. m.!

Št. Lipš. Na velkonočni ponedeljek se je vršil tukaj v gostilni pri Škofu volilni shod, katerega se je tako obilna množica ljudi udeležila, kakor ni bilo pričakovati. Obe sobi sta bile natlačeno polne. Tudi nasprotni stranki sta bili dobro zastopani. Po običajnem pozdravu sklicatelja shoda je g. župnik Poljanec obrazložil program Koroške slovenske stranke. Njegovem govoru, deloma zelo šaljivem, ni mogel nobeden ugovarjati. Le nadučitelj, ki je bil malo „židane“ volje, se je upal nekoliko oporekati, toda ne v stvarnih ampak le v malenkostnih stvareh. Zvečer je bilo še nekoliko prepira, ko je kralj alkohol začel zmagovati in so začela razodevati srca iz notranjih globočin. Veseli nas in zahvaljujemo se, da so g. župnik Poljanec odzvali našemu vabilu in želimo, da bi nas še večkrat obiskal in nam podal gospodarskih naukov in nasvetov.

Bače. (Slovo.) Dne 15. aprila so se slavljali od nas tri mladi fanti iz naše vasi, in sicer Jerutov Tevžej, Bukovnikov Francej in Jurčev Zepej, da se podajo v daljno Kanado iskat si srečo in obstoj, ker domovina žalibog nima za vse kruha. Teško je bilo slovo od njih in še težji njih slovo od doma. Posebno težko se je podal na to negotovo pot naš tovariš in zvesti član našega izobr. društva, Jerutov Tevžej. Kako je bil priljubljen, se je pokazalo na predvečer njegovega odhoda; ne samo iz domače vasi, tudi iz sosednjih so prišli fantje po slovo in da mu voščijo srečo na daljno pot. Naš društven pevski zbor mu je zapel par lepih slovenskih pesmi, ki jih je naš dragi Tevžej tako ljubil, in solze so mu tekle po licu, ko so mu nazadnje zapeli še tisto: „Oj, hišica očetova, Bog živi te.“ Teško je bilo slovo drugi dan od domačih, posebno od mile mamice in pa od 88 let stare babice, ki je mogoče ne bo videl nikdar več. Na postajo je naše fante spremljala cela množica ljudi; in koliko je bilo joka, ko so še enkrat jemali slovo, preden so se odpeljali v neznano tujino. Domači fantje so jih spremili do Beljaka. Tebi, dragi Tevžej, želimo še enkrat zdravje in srečo v tujini, ohrani tudi tam svoj trdni značaj kot Slovan in vrni se kmalu zopet med nas! Vsem trem pa kličemo: Na veselo svidenje zopet v domovini!

Celovec. V Grebinju je zopet gorelo. Požar je uničil Blaznikov skedenj z vsem inventarjem in krmo. Škoda znaša 3000 S. V noči na 15. t. m. je v Bistrici v Rožu pogorelo posestvo Marije Beguš. Vzrok požara je nepojasnjen. V Borovljah so se pri velikonočnem streljanju ponesrečile tri osebe. — Samomor je izvršil 16. aprila v Borovljah pri Pliberku vrtnarski vajenec Franc Vesely, 24 let star. Na predvečer je bil v Libučah in se udeležil pretepa. Naš generalni vikar msgr. Schmutzer je bil 17. t. m. v privatni avdijenci pri papežu. — V soboto 21. t. m. je dospel v Celovec finančni minister Kienböck in se udeležil zborovanja industrijalcev. — V velikovski kaznilnici se je zopet upeljal verski pouk za kaznjence, ki ga vodi g. dekan Milella. — V „K. Volksblattu“ beremo, da je izvajal lesni trgovec g. Leitgeb v Sinče vasi hud pritisk na svoje delavce, da naj vsi pri občinskih volitvah podpirajo in volijo skrahirani doberlevaški Landbund. Delil je baje posameznim delavskim grupam listke z različnim tiskom, da bi se na ta način prepričal, so li volili Landbund.

Sele. (Smrt.) Bridka izguba je zadela o veliki noči Grosovo družino. V noči med veliko sredo in četrtkom je po daljši bolezni umrla mati Ana Roblek. Ko pa je na veliki četrtek zgodaj zjutraj zvonjenje to vest razglasilo po prostrani župniji, je takorekoč zajokala cela župnija. Rajna je bila tiha, skromna, pobožna žena, izvrstna gospodinja, velika v dobrih in močna v potrpežljivosti. Imela je dobro srce in darežljive roke. Bila je krušna mati siro-

IME

srečnika, ki je zadel 14. X. 1927 tukaj kupljeno celo razredno srečko št. 35.518 veliki glavni dobiček z 250.000 šilingi, ne moremo naznaniti, ker smo po določilih obvezani k absolutni molčnosti in diskreciji napram našim odjemalcem. Zagotovimo vam pa lahko, da mu je bila že 15. X. izplačana cela dobljena vsota v gotovini brez odbitka. 47

Poslovalnica avstrijske razredne loterije
J. PROKOPP
razpošiljalnica za zvezne dežele.

makom, mnogo je darovala za cerkev in v druge dobre namene. Kako jo je vse spoštovalo, se je videlo ob pogrebu na krstnico popoldne. Vsak, kdor je količkaj mogel, je prišel, da se rajne poslovi in jo spremi na zadnji poti. Pogrebni sprevod je bil zato zelo velik. Vodil ga je in truplo blagoslovil duhovni sin rajne, čg. Franc Repnik, šmihelski kaplan od spremstvu domačega župnika. Sedaj počiva blaga Grosinja na pokopališču blizu svoje drage cerkve, njen grob ima mnogo obiskovalcev in vsak ji lahko govori:

Počivaj v miru, blaga mati,
ki le dobrote si nam tu delila!
Žive nam v duši tvoji zgledi zlati,
hvalažnost naša bo tvoj grob kropila.

Borovlje. (Tatvina.) G. Valentinu Magek iz Bajtiš je bilo te dni ukradeno motorne kolo s številko 500, v vrednosti 300 S. Orožništvo je dognalo, da je kolo ukradel V. Kropiunik iz Bistrice v Rožu in iste prodal A. Permož-u v Št. Janžu. Kropiunika do sedaj še niso izsledili.

DRUŠTVENI VESTNIK

Sele. (Igra „Turški križ.“) Taki-li smo Selani! V pustu smo napovedali igro, pa je nismo igrali, ker tisti dan prostori niso bili prosti. Za Veliko noč pa igre nismo razglasili, a vendar igrali v dvorani, polni do zadnjega kotička. Igra „Turški križ“ je pač res selska igra, ki nam stavi pred oči tiste težke čase naših prednikov, ko so jih napadli divji Turki, pa so zaupali na božjo pomoč in z orožjem v roki branili svojo vero in dom. Igra je navduševalna in ima tudi mnogo ganljivih, pa tudi smešnih prizorov. Igralce je ocenil en gospod iz Borovelj z besedami: nisem mislil, da so v teh gorah taki igralski talenti. Če se bo želelo, se bo igra še ponovila. — Dne 1. aprila je imelo izobraževalno društvo svoj letni občni zbor. Poročilo obnavimo prihodnjik.

ŽENSKI VESTNIK

V vsaki dom knjižico „Srčni rubini svete male Terezije deteta Jezusa“.

Majhne so zvezde v naših očeh,
v božjih očeh so svetovi;
skromna je „mala pot“, toda na nji
klijajo rajski cvetovi.

Mati Elizabeta.

Z velikanskim veseljem hočemo slediti pozivu uredništva: „Koroškega Slovenca“ naj tudi mi Korošci sledimo Mali Tereziji na mali poti. — Ženstvo, posebno matere, imamo trdno voljo, to nalogo tudi v dejanju izvršiti. Več mater je že naročilo dragoceno, premišljevalno knjižico „Srčni rubini svete Male Terezije deteta Jezusa“. Da, vsaka mati mora imeti v 31 „srčnih rubinih“ zaklade Terezijine duhovne modrosti kot dragocen biser v svoji družini.

Življenje materino je dan na dan do zadnjega zdiha polno ljubezni za družino in polno tihih žrtev. Viharji dvomov, križev, nadlog se ljuto zaganjajo ob materino dušo. Vse te žrtve daruje mati Križanemu v dušni in telesni blagor svoje družine. Z pesnico Elizabeto moli tudi materina duša:

„Najlepše skrivnosti jaz hranim za njega,
ki večno edini ostane mi zvest, za njega, ki
duše nikoli ne vara, ki vedno odpušča in lajša

bolest.“ Solnčni jarek olepša, pozlati malo rosno kapljico na bilki, trpljenje pa olepša, ožari človeško dušo.

V domačem krogu, v sredi družine, vse prav vravnati in razdeliti, vse skrbno porabiti in prav obrniti, hraniti red, priprostost in ljubkost, to je delo, ki zahteva največ žrtev, največ potrpežljivosti, največ zatajevanja in za to delo je vstvarjeno žensko srce. To je dar, ki ga je prejelo ženstvo od Stvarnika samega. Mati je duša hiši, duša družini, središče domačega življenja.

Kjer vlada in gospodari dobra in previdna mati, gospodinja, kako je tam vse lepo, vse v redu, vse snažno, pohištvo, kuhinja, otroci. O, kako je v taki hiši vse srečno, veselo, zadovoljno.

Po zgledu Male Terezije mora biti križ, ki ga je naložil vladar vesoljstva vsaki materi, vsaki duši, na življenja pot, največji zaklad. Vsaka bolečina stopi le enkrat v naše srce. Blagor duši, če jo izrabi, nov demant bo v nebeški kroni. i

Pod vodstvom Male Terezije, svoje učiteljice, hočemo ženske, posebno matere, vršiti svojo nalogo kar najpopolneje. Mati.

GOSPODARSKI VESTNIK

**Seja deželnega kulturnega sveta
dne 28. marca 1928.**

Zavarovanje proti požarom.

Da se nekako uredi nepovoljno razmerje med zavarovalnimi društvi in zavarovanci, se je vpostavljal v zadnji seji pododbor, kateri je deželni vladi predlagal, naj skrbno opazuje razne cenilne pisarne, ki delajo ljudem stroške s cenitvijo, ki končno nikjer ni merodajna. Potem se je priporočalo, naj se ljudje zadostno poučijo, kako je previsoko zavarovanje nevarno in kako je slabo, ako se zavaruje prenizko. Preiskavati bo treba električne naprave in zabraniti, da se te ne napravljajo od nestrokovnjakov. Police naj se izdelavajo bolj natančno kakor do zdaj, da se škoda v slučaju požara lažje dožene. Občine naj bolj strogo izvršujejo požarno policijo in kmetijske podružnice naj po vrsti pregledajo police, da se ne bo zavarovalo previsoko.

Ravn. Kittinger: Ljudem se je v časopisih svetovalo, naj puste svoja posestva od uradov ceniti in naj zahtevajo od zavarovalnega društva priznanje te cenitve. Takšno priznanje v smislu, da bi se v slučaju požara izplačalo toliko škode, je nemogoče, ker se ne ve poprej, koliko bo tedaj poslopje vredno in kako bo gorelo. Sicer pa te cenitve niso brez vrednosti, ker se z njimi končno lažje dožene koliko je škode. Za police se rabi vzorec, ki ga je izdalo ministerstvo. Tu se vrednost vrsti v streho, deli spodaj brez zidovje, zidovje, vrednost zgradbe. A zavarovanec navadno teh pogojev niti ne pogleda in šele, ko je nastala škoda, vidi, da ni vse, kakor si je želel.

Ferlič: Ljudje si želijo cenitve, ker je bilo veliko ljudi previsoko zavarovanih in v slučaju požara niso dobili kar so pričakovali. Zavarovalnični uradniki naj pazijo pri zapisovanju. Če je kdo za 100% previsoko zavarovan, morajo vendar takoj zapaziti. Potem se naj preiskuje: ko bi zavarovalnica natančneje delala, bi si ljudje prihranili denarja in zavod bi bil na boljšem glasu pri ljudeh.

Krassnig misli, da bi moral zavod vpostaviti urad za cenitve, tako bi se dobilo več zavarovancev in v delovanje bi prišel red.

Ravn. Kittinger: Zmirom se bo dogajalo, da bojo ljudje zavarovali previsoko ali prenizko. Ko je propadel denar, vsa zavarovanja niso več nič vredna. Zdaj so si vsa društva prizadela dobiti čimveč zavarovancev. V letih 1924—27 je izdala deželna zavarovalnica 25.000 polic, vsaki dan 80. Pri taki množini je izključeno, da bi se moglo preiskavati vsaki slučaj, ali ni morebiti vsota previsoka. Tako preiskavanje bi se moralo vršiti na mestu, kjer stoji poslopje in to bi delalo neznosne stroške. Agentje so ljudem prigovarjali in ljudje so sklepali eno zavarovanje za drugim, tako je prišlo, da se jih je veliko zavarovalo previsoko. Sicer postava določuje, da sme družba ugovarjati proti znatno previsokemu zavarovanju, ali kaj je „znatno“? Potem se dogaja, da posestnik zaporedoma zavaruje pri

raznih zavodih: postava ukazuje, da se mora poznejše zavarovanje prvemu zavarovalcu naznani, ali ljudje tega ne napovedo. Dobro bi bilo, če bi občine prevzele nadzorovanje nad zavarovanjem.

Da se odpravi previsoka zavarovanja, ki so često kriva, da se zasmoja, se je predlagalo vpostaviti poseben urad, ki naj vsa zavarovanja predlaga. Reklo se je, da bi ta urad stal na leto 60.000 S in bi v sedmih letih delo dovršil: a že v mirnih časih bi bilo treba zavarovani predmet vsakih pet let iznova ceniti. Stroški bi bili neprimerno visoki. Reklo se je tudi, da naj zavarovalnica svoje zastopnike bolje izuri. Ljudje so različni in se mora vzeti kar se dobi, preveč jih je, ki znajo komaj brati in pisati.

Fasching povprašuje, kako da se zahteva od občin poroštvo za izvršitev novih zgradb?

Kittinger pojasnjuje: Odškodnina se plačuje, kjer se zopet zida po časovni vrednosti, kjer se več ne zida po prometni, ki je navadno globoko pod časovno vrednostjo. V mirovni dobi je zadostovalo, da je posestnik rekel: Zopet zidam, in se mu je lahko verjelo, zdaj pa pravi radi višje zavarovalnice, da zida, potem pa proda pogorišče in odide, ker je s požarom napravil dobro kupčijo. In da dočelnik, ki je rekel, da zida, se zahteva poroštvo občine. Ako ta reče: ne maram, bo zavarovalnica vedela, da ima razloge.

Fasching opozarja, da so med ljudmi poštene: posestnik ima v vasi leseno kajžo, ki ni pogorela in jo podere: ali bi ne bilo primerno, da se takemu človeku dovoli od zavarovalnice pomoč za zgradbo novega poslopja?

Kittinger pojasnjuje, da bi se pač moralo zavarovati tudi za ta slučaj, ko je treba novo zgraditi, ne da bi bilo zgorelo. Ali tega zavarovanja nimamo, zato so se do zdaj take prošnje vse odklanjale.

Kmetijstvo v Austriji in v Nemčiji. V Berlinu so zborovali pred tednom avstrijski in nemški kmetijski zastopniki. Na tem zborovanju je poročal avstrijski bivši minister Hennem. Primerjal je kmetijstvo v Austriji s kmetijstvom v Nemčiji. Nemško gospodarstvo je bolj napredno, kakor naše in tako pride, da se na hektarju polja pridela v Nemčiji 18.8 met pšenice, v Austriji 16.1 met, rži tam 14.5 met, pri nas 13.3 met, ječmena tam 18.5 met, tu 15.8 met, ovsa 18.3 tam in 14 tu. Drugačno sliko — a le navidezno — nudijo številke pri živini. Tu je število v Austriji višje, seve ker je pri nas živina lažja in manjša, šteti bi se moralo po teži ne po številu. V Nemčiji pride na 1000 ljudi 62 konj, 277 goved, vmes 156 krav, 92 ovec in 270 svinj. V Austriji pa 73 konj, 331 goved, vmes 165 krav, 91 ovec in 225 svinj. Iz teh števil je zazvidno, da imamo preveč konj, kar je obče znano le slabo gospodarstvo.

Tržne cene. Velikovec, 18. aprila. Konji 500 S, biki 1.20, pitani voli 1.20—1.40, vprežni voli 1.10—1.20, junci 1—1.20, krave —.80—1.10, junici 1—1.10, svinje 2.20—2.30, plemenski prašiči 2.40—2.50, ovce —.60—1 S za kg žive teže. Zaklani prašiči 2.20—2.40 S za kg. Jajca komad 12—14 grošev, maslo 4.40—5.60 S za kg; pšenica 42, rž 40, oves 36, proso 35, konoplje 45, leča 45, ječmen 37, fižol 50, ajda 34, krompir 12—13 g in detelja 2.20 S za kg.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Na svetu je 2796 živih jezikov, pomen pa jih ima samo 860: v Evropi 46, v Aziji 153, v Afriki 118, v Ameriki 424, v Avstraliji 117. — Med Avstrijo in Nemčijo se zenači železniški obratni red. — Na Slovaškem so bili zaprti 3 Madžari radi spijonaže (1 zdravnik in 2 novinarja). — Na Saškem stavka 200.000 kovinskih delavcev. — V Newyorku je eksplodiral tank z gasolinom. Nad tankom v drugem nadstropju se je nahajal plesni lokal. 23 ljudi je bilo ubitih, 14 se jih pogreša. — Na Dunaju se pričnejo velike počitnice na ljudskih in glavnih šolah 27. junija. — Na volilnem zborovanju v Leobnu so se spoprijeli narodni socialisti in soc. demokratje. Deset oseb je bilo ranjenih. — Neki knjigovodja Schwarz je na

Dunaju poneveril 118.000 S. — V Gradcu je poneveril socialistični uradnik 22.000 S, ki so bili namenjeni za invalide. — Februarja se je izselilo iz Avstrije 338 oseb v prekoocenske dežele, od teh je bilo 21 Korošcev. — Na Poljskem so 20. t. m. snežni zameti napravili veliko škodo. Waršava je bila cel dan prometno odrezana od ostalega sveta. — Dne 15. t. m. je demonstriralo na Dunaju za južni Tirol 20.000 ljudi. Prisoten je bil tudi tirolski deželni glavar. — V dunajskem arzenalu je bilo doslej zaplenjenih 49.000 pušk in 614 strojnic, ki so bile zazidane pred vojaško mednarodno kontrolno komisijo. — Proces Industriebanke stane 300.000 S. — Na Štajerskem se je volil 23. t. m. nov deželni glavar. — Ameriški socialisti zahtevajo, da se črtajo vsi vojni dolgovi, da se sklene pakt proti vojni, da se prizna sovjetska Rusija in da se umaknejo vse ameriške čete iz Nikaragve. — V mestu Hrosaki na Japonskem je izbruhnil požar, ki je upepelil bolnice, cerkve, šole in nad 1000 hiš.

„Bremen“ v Ameriko, „Italija“ na severni tečaj. Te dni je odletelo iz Nemčije letalo „Bremen“, da premaga vse ovire poti iz Evrope v Ameriko. Radi vremenskih neizgodb in večjih poškodb je moralo letalo pristati na Greenly Island. Letalci bodo od tukaj v drugem letalu odleteli v Newyork, kjer se jim pripravljajo slovesen sprejem. „Italija“ je odletela iz Milana proti severnemu tečaju. Letalo, katero vodi general Nobile, je po 30 urni naporni vožnji pristalo 16. t. m. v Seddenu pri Stolpu v severni Nemčiji. Polet na tečaj bodo od tukaj nadaljevali.

Dve lepi novi knjigi. Za šmarnice in obče za duhovno branje v maju in drugih Marijinih praznikih zelo priporočamo „Skravnosti Marijinega življenja“, spisal dr. Janez Ahčin, založila prodajalna K. T. D. Načman v Ljubljani, cena 36 din., s pošto 1.50 din. več. V res izredno lični in in priročni knjižici je opisano Marijino življenje in vse skrivnosti tega edinstvenega življenja skrajno kritično in zanesljivo na podlagi sv. pisma, cerkvenih očetov in drugih od Cerkev pripoznanih pisateljev. Je gotovo ena najstvarnejših in najlepših knjig, kar jih Slovenci o Mariji imamo. — Za praznike je izšla v Celju 2 tiskovni poli obsegajoča knjižica Danila Gorinška, pesmi za mladino: „Pisan svet“. Že prva knjiga stiega pesnika „Maj“ ki je izšla lani, je po svojem lahkem, otrokom res primernem tonu zelo ugajala in je že razprodana. Istotako bo ugajal ta zvezek, ki stane 10 din. in ga naročite pri pesniku samemu, Danilo Gorinšek, Kersnikova ul. 5.

Koliko ljudi živi v Avstriji ob lesni obrti. V Austriji je 5200 žag in sicer 4000 navednih in 1200 jarmenic (Vollgatter), pri katerih je vkup zaposlenih 30.000 delavcev. Potem je nad 1000 podjetij, v katerih se izdeluje lesovina: v teh je zaposlenih 7000 ljudi. Mizarjev in tvornic za pohištvo je 2000: v teh je nastavljenih 11.000 delavcev. Gozdarskih delavcev, ki sekajo in spravljajo hlode, je 50.000, 20.000 jih je pa, ki lesovino odvažajo. V trgovski bilanci je postojanka za lesovino z 200 milijoni ena najvažnejših v avstrijskem gospodarstvu. Posebnega pomena je še, da lesna obrt skoro ne uvaža nič, samo nekaj strojev za žage, da je torej njen izdelek popolnoma domač in vse pride v dobro domačemu delavcu.

Mehika. Veliko se piše o Mehiki, naj še tudi „Koroški Slovenec“ kaj pove o zgodovini te krvave države. Ko je Kortec Španec, premagal Mehiko, je bilo vse v redu. Indijanski rodovi so se vedno bojevali in med seboj morili. To je sedaj ponehalo, mir in red je zavladal v državi. Ko so pa nastajale revolucije v Evropi, so si mislili nekateri Mehikanci, da se jim bo veliko bolj godilo, ako preženejo španskega namestnika in v resnici se je leta 1821 polastil s silo neki general vlade in se imenoval cesar Avguštin I. Toda že leta 1823 je minulo njegovo veličanstvo in potem je sledila revolucija revoluciji, meščanska vojna meščanski vojni. V 46 letih je imela Mehika 46 vladarjev. Ludstvo je ubožalo in podivjalo, večji del dežele so si prilastile združene države. Ker so katoliško vero bili prinesli Španci v deželo, radi tega niso sovražili tamošnji rodovi samo Špance, temveč tudi vero, ki dela vedno za red

in miri medtem ko je bila v Mehiki trajna revolucija. Vršila se je gonja zoper duhovnike in dobre katoličane, pri vsaki revoluciji so uporniki odnesli iz cerkva in samostanov, kar se je še našlo. Cerkve so se večkrat izpremenile v hleve, shrambe in vojašnice. Tudi naš avstrijski nadvojvoda Maks, brat cesarja Franc Jožefa, ni mogel tam napraviti reda, bil je celo kot mehikanski cesar 19. junija 1867 ustreljen. Končno je vendar leta 1877 general Dias mučitelje dobrega ljudstva pregnal, napravil red in mir in tako vladal do leta 1910, toda brezverskih šol ni odpravil. Že osemdesetletni starček je bil pregnan, nemiri so se zopet začeli in trajajo še dandanes. Zopet so duhovniki in dobri katoličani, ki največ trpijo. Da bi jih lažje odstranili in pomorili, so sklenili krivične postave, po katerih se sme ustreliti vsak duhovnik ki sv. mašo daruje in tudi tisti, ki mu da prenočišče. Hvala Bogu, katoličani so stanovalni v svoji veri in trpijo raje najhujše bolečine, kakor da bi odpadli. Molimo za nje, da ostanejo zvesti in da se kmalo odpravijo krivične postave.

Strup v cvetlicah. Pomlad prihaja in otroci beže vsi srečni na prosto: koliko je njihovo veselje, ko zagledajo prve rožice, za katerimi planejo in jih vežejo v šopke. Treba je pri ti priložnosti opozoriti mladino, da je marsikatera rožica zelo strupena. Strupenih je veliko, ali niso vse tako nevarne kakor n. pr. primule. Te so tako nevarne, da mora marsikateri vrtnar obuti rokavice, kadar se dalje časa peča z njimi. Primule ne je nobena žival izven svinje, kateri menda ne škodi. Vrtnarji, ki sade narcise, često zbolijo za neko kožno boleznijo. Sok tulipanove čebule povzroči na prstih in pod nohti hudo vnetje. Seve ni vsakdo za ta strup enako občutljiv. Nekateri ljudje se ne smejo dotakniti bršljanja, takoj se jim vname koža. Mislilo se je, da je rabarbarino listje, zlasti mladi poganjki, izborna sočivje. Zdravniki pa so dognali, da so za takim sočivjem bolehalo ljudje, mnogo jih je seve zavživalo to zelišče, ne da bi jim bilo škodilo, a vendar se zdaj rebarber odklanja kot jestvina. Vijolični cvet se rabi za zdravilen čaj ali v vijoličnem semenu je oster strup! Treba je otroke svariti, naj ne jemljejo v usta listja ali cveta zlatice (ranunculus). Vsaj takoj vidimo na tratah, da se ga živina pri paši ne dotakne. Ali tudi rahle gozdne anemone lahko na mehkem otroškem prstecu povzročijo prišč ali vnetje. Pazimo torej na živahno mladino in pokažimo ji, česa se naj ne dotika, kajti tako nastanejo škode, da ne več odkod in kedaj je prišlo na otroka.

Vabilo

na

redni letni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Zilsky Bistrici r. z. z. n. z., ki se vrši v nedeljo, dne 6. majnika ob 5. uri popol. v posojilniških prostorih na Zilski Bistrici s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika lanskega rednega letnega zbora.
2. Odobrenje letnega računa za leto 1927.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Razdelitev čistega dobička
5. Slučajnosti.

K udeležbi vabi

NAČELSTVO

Opomba! ko ob določeni uri ni navzočih zadostno število združnikov, se vrši eno uro pozneje na istem kraju in istim dnevnim redom d. u. g. občni zbor, ki bo sklepal brezpopojno

Krepak učenc

z dobro šolsko izobrazbo, zanesljiv in pošten, se sprejme za trgovino z mešanim blagom. Lastnoročne ponudbe pod „A 41“ na upravništvo. 45

Inserirajte v Koroškem Slovencu!